



# Metodický návod pro kontrolu výkonu spisové služby vedené prostřednictvím ESSS

zkušenosti po roce aplikování

Jan Frk  
jan.frk@mvcv.cz

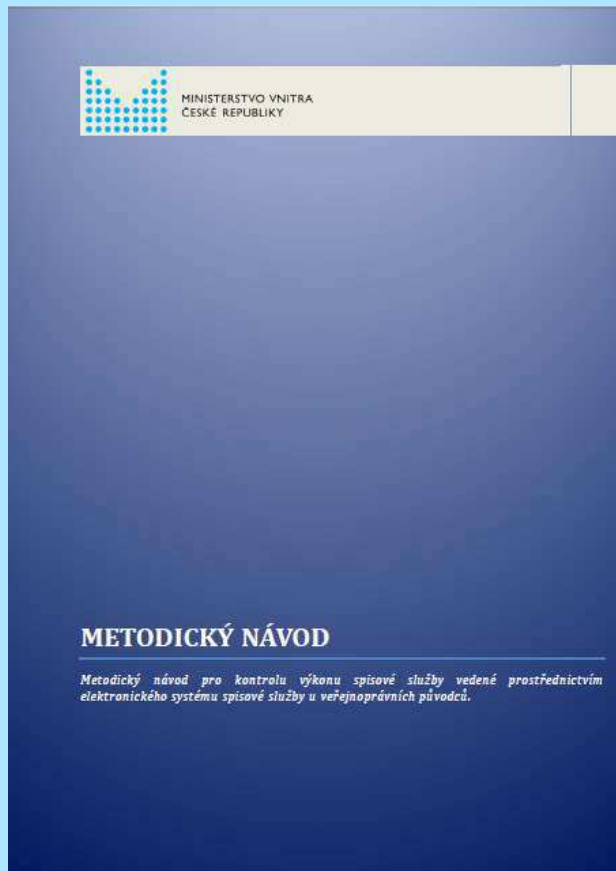
## Vznik metodického návodu

- **Iniciovalo** CNZ o.s.
- **Realizoval** OAS Ministerstva vnitra ČR  
*(pracovní skupina složená ze zástupců MV a NA)*
- **Připomínkování** se účastnily nejen archivy
- **Zpětná vazba** byla a je velice pozitivní
- **Zveřejněno** 18.7.2014 na stránkách MV ČR
- **Využívání** kontrolními orgány a původci
- Nyní se připravuje první **aktualizace**

# Účel metodického návodu

- **O co se jedná**
  - Doporučený metodický návod pro ověření klíčových požadavků platné právní úpravy pro výkon SSL vedené prostřednictvím ESSL.
  - První kontrolní seznam tohoto druhu.
  - 68 vybraných požadavků v 15 částích.
- **O co se nejedná**
  - Kontrolní seznam pro kontrolu ESSL.
  - Kontrolní seznam pro atest ESSL.
  - Úplný výčet požadavků na SSL a ESSL.

# Zdroje požadavků



**Obsahuje** vybrané požadavky především:

- Zákona č. 499/2004 Sb.
- Vyhlášky č. 259/2012 Sb.
- Národního standardu pro elektronické systémy spisové služby.

# Cílové skupiny

## 1. Kontrolní orgány

Jakožto jednotný metodický návod pro kontroly správného vedení SSL prostřednictvím ESSL u veřejnoprávních původců.

- **Státní oblastní archiv**  
na základě § 71 odst. 1 písm. c) zákona č. 499/2004 Sb.
- **Národní archiv**  
na základě § 71 odst. 1 písm. b) zákona č. 499/2004 Sb.
- **Ministerstvo vnitra**  
na základě § 71 odst. 1 písm. a) zákona č. 499/2004 Sb.
- **Nejvyšší kontrolní úřad**  
na základě § 3 odst. 1 písm. a) zákona č. 166/1993 Sb.



## Cílové skupiny

### 2. Veřejnoprávní původci

Kteří si chtějí ověřit, že jejich výkon SSL vedené prostřednictvím ESSL odpovídá klíčovým požadavkům platné právní úpravy.

### 3. Dodavatelé ESSL

Kteří si chtějí ověřit, že jejich systém bude připraven na příslušné požadavky.

# Struktura metodického návodu

## 5. Příjem dokumentů

5.1. Přijímá původce dokumenty prostřednictvím ISDS a předává je k evidenci?

<b>Poznámka</b>	<p>Pokud veřejnoprávní původce vykonává spisovou službu v elektronické podobě v elektronickém systému spisové služby, je příjem datových zpráv součástí elektronického systému spisové služby nebo na něj má automatizovanou vazbu; to neplatí pro veřejnoprávního původce, u něhož to neumožňuje zvláštní povaha jeho působnosti.</p> <p>ERMS umožňuje přijímat a odesílat datové zprávy (dokumenty) prostřednictvím ISDS.</p>
<b>Vyhláška</b>	<p><a href="#">§ 2 odst. 2</a></p>
<b>NSESSS</b>	<p>6.6.1</p>





(2) Veřejnoprávní původce vybaví podatelnu zařízením umožňujícím příjem datových zpráv<sup>1)</sup> doručovaných na elektronické adresy podatelny zveřejněné podle odstavce 3 písm. c), doručovaných na přenosných technických nosičích dat, doručovaných prostřednictvím datové schránky podle odstavce 3 písm. d), má-li ji veřejnoprávní původce zřízenou a zpřístupněnou, a doručovaných jinými prostředky elektronické komunikace<sup>2)</sup>, pokud je veřejnoprávní původce připouští. Pokud veřejnoprávní původce vykonává spisovou službu v elektronické podobě v elektronickém systému spisové služby, je příjem datových zpráv součástí elektronického systému spisové služby nebo na něj má automatizovanou vazbu; to neplatí pro veřejnoprávního původce, u něhož to neumožňuje zvláštní povaha jeho působnosti.

(3) Veřejnoprávní původce s výjimkou veřejnoprávního původce, u něhož to neumožňuje zvláštní povaha jeho působnosti, zveřejní na své úřední desce, a nezřizuje-li ji, na svých internetových stránkách, informace o provozu podatelny a o podmínkách přijímání dokumentů s tím, že alespoň uvede

- a) adresu pro doručování dokumentů v analogové podobě, která je současně adresou pro doručování dokumentů v digitální podobě doručovaných na přenosných technických nosičích dat,
- b) úřední hodiny podatelny,
- c) elektronickou adresu podatelny, kterou je adresa elektronické pošty,
- d) identifikátor datové schránky, má-li ji veřejnoprávní původce zřízenou a zpřístupněnou, popřípadě identifikátory dalších datových schránek, má-li je veřejnoprávní původce zřízeny a zpřístupněny, spolu s informací o vnitřní organizační jednotce, agendě nebo činnosti původce, pro které jsou další datové schránky určeny,
- e) další možnosti elektronické komunikace, pokud je veřejnoprávní původce připouští,
- f) přehled dalších datových formátů dokumentů obsažených v datové zprávě, ve kterých veřejnoprávní původce přijímá dokumenty v digitální podobě, včetně jejich technických, popřípadě jiných parametrů,
- g) přehled přenosných technických nosičů dat, na kterých veřejnoprávní původce přijímá dokumenty v digitální podobě, včetně jejich technických parametrů,
- h) způsob nakládání s datovými zprávami, u kterých byl zjištěn výskyt chybného datového formátu nebo počítačového programu, který je způsobilý přivodit škodu na informačním systému nebo na informacích zpracovávaných veřejnoprávním původcem (dále jen „škodlivý kód“),
- i) důsledky doručení neúplného anebo poškozeného dokumentu v analogové podobě nebo dokumentu v digitální podobě, které nejsou podáním nebo podnětem a nelze je vyřídit podle jiného právního předpisu.





# Části metodického návodu

## 1. Základní údaje o původci a jeho ERMS

*Toto jsou pouze informativní údaje o původci a jeho ERMS*

<b>Název původce</b>	
<b>Typ veřejnoprávního původce dle § 3 zákona</b>	
<b>Dodavatel ERMS</b>	
<b>Komerční název ERMS a jeho verze</b>	
<b>Je ERMS zapsáno jako ISVS?</b>	
<b>Citace platného spisového řádu</b>	
<b>Externí poskytování ERMS (hostování) nebo jiných služeb výkonu spisové služby?</b>	



# Části metodického návodu

2. Zveřejňované informace
3. Povinné náležitosti spisového řádu
4. Dokumentace o ERMS
5. Příjem dokumentů



## Části metodického návodu

6. Kontrola přijatých dokumentů
7. Evidence přijatých dokumentů
8. Rozdělování a oběh entit
9. Vyhotovení, vyřizování a uzavírání dokumentů a spisů
10. Odeslání dokumentu



# Části metodického návodu

11. Zálohování a obnova

12. Bezpečnost ERMS

13. Transakční protokol

14. Ostatní

15. Vyřazování dokumentů a jejich předávání k trvalému uložení archivu



# POZNATKY KONTROLNÍCH ORGÁNŮ



## Poznatky kontrolních orgánů

- Klíčovým pro kontrolu je typový spis o ERMS.
- Bylo potřeba stanovit některé podrobnosti (např. stanovení vzorku, na kterém kontrola probíhá).
- Některé požadavky lze kontrolovat obtížně , nebo jen prohlášením původce (např. antivir), bude potřeba případně upravit.





## Poznatky kontrolních orgánů

- Původci vnímají výkon spisové služby jako „nutné zlo“.
- Původci předpokládají, že celý výkon spisové služby v ESSL zajistí dodavatel a nejsou reálně schopni hodnotit požadavky a jejich plnění.



## Poznátky kontrolních orgánů

- Dodavatelé podmiňují funkčnost pořízením dalších modulů/funkcionalit.  
(i když se smluvně zavázali, že ESSL splňuje platnou legislativu)
- Původci nechtějí investovat další prostředky do rozvoje a provozu ESSL
  - převod do výstupních formátů § 23 vyhlášky 259/2012,
  - časová razítka při změně datového formátu § 69a zák. 499/2004,
  - školení stávajících i nových zaměstnanců zejména s ohledem na vysokou fluktuaci,
  - atd.



## Poznatky kontrolních orgánů

- Původcům **chybí projektový plán implementace ESSL** reflektující skutečný výkon spisové služby u původce (procesní audit, spisové uzly/příruční spisovny: problémy spárování dokumentů v analogové a digitální podobě pro skartační řízení atd.).
- **Různé resortní politiky** (ne)zajištění ESSL pro podřízené organizace.
- Výkon SSL často **v rozporu se spisovým řádem**.



## Poznatky kontrolních orgánů

- Původci **nevnímají ESSL jakožto páteřní IS** organizace, který věrohodně prokazuje nakládání s dokumentem.
- **Problematická integrace AIS** - samostatných evidencí dokumentů vedených v elektronické podobě (účetní agenda, zdravotnické a jiné specializované IS), které mají buď splňovat NSESSS nebo zajistit evidenci v ESSL.



## Poznátky kontrolních orgánů

- Někteří původci nedodržují ustanovení § 23 vyhlášky 259/2012 Sb. a **nepřevádějí dokumenty do výstupních formátů.**
- Jsou používány **problematické formáty**, zejména kontejnerové (zfo, eml, msg), některé s nedostupnou či nedostatečnou specifikací.



# POZNATKY VEŘEJNOPRÁVNÍCH PŮVODCŮ



## Poznátky veřejnoprávních původců

- Umí vkládat **pouze tzv. interní** elektronické ověřovací prvky (většinou pouze el. podpis do formátu PDF/A).
- **Neumí ověřit** platnost externích elektronických ověřovacích prvků (např. podpis, čas. razítko, el. značka).
- **Nehlídají expiraci** elektronických ověřovacích prvků.
- Neukládají povinné informace do transakčního protokolu.
- *Neumí automaticky ověřit existenci a prioritu všech typů možných doručovacích adres.*



## Poznatky veřejnoprávních původců

- Neumí pracovat s dokumenty, které obsahují nebezpečný kód (karanténa).
- ESSL není zapsána jako ISVS v ISoISVS.
- Neumí pracovat se ztvárněním dokumentu.
- Nerozlišují dokument od komponenty.

## Poznátky veřejnoprávních původců

- Nemají datové rozhraní mezi ESSL a ESSL  
*(příloha č. 1 NSESSS)*
- Nemají datové rozhraní mezi ESSL a AIS  
*(není přílohou NSESSS, ale rozhraní existuje)*
- Neumí vytvářet SIP balíčky  
*(příloha č. 3 NSESSS)*
- Nepodporuje elektronické skartační řízení  
*(příloha č. 4 NSESSS)*



## Poznatky veřejnoprávních původců

- Nepodporují **hybridní a typové spisy**.
- Nemají veškerou potřebnou **dokumentaci** v analogovém typovém spisu dle NSESSS.
- Neumožňují **nahlízet** dotčeným subjektům do elektronického spisu.
- Neumí **propojit entity „odkazem“**. Například vložení dokumentu do spisu odkazem.

# Aktualizace metodického návodu

- Budou opraveny odkazy na vyhlášku č. 259/2012 Sb., která byla s účinností od 1.1.2015 novelizována.
- Budou doplněny požadavky na kontrolu dalších požadavků, které se týkají výkonu SSL u původců s povinným ERMS např.:
  - Podací razítko a jeho použití
  - Ukládání analogových dokumentů  
(*např. stavební podmínky spisoven u určených původců*)
- Formou komentářů se začlení postupy kontroly a rozsah kontrolovaných dat.



## Závěrem

- Dokument je prakticky využíván.
- Evidujeme pozitivní zpětnou vazbu.
- Momentálně připravujeme novou verzi.
- Uvítáme konstruktivní připomínky.
- V případě potřeby bude dokument aktualizován.





**DĚKUJI ZA POZORNOST**

**Jan Frk**  
jan.frk@mvcv.cz